

Warszawa, dn. 25 marca 2025 r.

INFORMACJA PRASOWA

INWESTYCJA W OCHRONĘ POLSKIEGO DZIEDZICTWA –

**RUSZA KOLEJNA EDYCJA KONKURSU ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH „WSPIERANIE
DZIAŁAŃ ARCHIWALNYCH 2025”**

Do 14 kwietnia 2025 r. organizacje pozarządowe, fundacje, stowarzyszenia oraz instytucje kościelne i religijne mogą składać oferty w ramach konkursu Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych „Wspieranie działań archiwalnych 2025”. Inicjatywa, wspierana środkami przekazywanymi przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ma na celu wyłonienie najlepszych projektów dotyczących opracowywania i zabezpieczania materiałów archiwalnych tworzących zasób archiwów m.in. organizacji pozarządowych, a łączna pula dotacji wynosi 900 tys. zł. – *Od 2016 roku, w ramach naszej akcji udało się zrealizować aż 169 projektów o łącznej wartości blisko 8,5 mln zł. Dzięki nim nasze dziedzictwo staje się bardziej dostępne dla kolejnych pokoleń* – informuje dr Paweł Pietrzyk, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych.

W odpowiedzi na rosnące potrzeby ochrony dziedzictwa kulturowego Polski, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych zaprasza organizacje pozarządowe, fundacje, stowarzyszenia oraz instytucje kościelne z całego kraju do udziału w konkursie „Wspieranie działań archiwalnych 2025”. Tegoroczna edycja stawia przed uczestnikami wyzwanie opracowywania i zabezpieczania materiałów archiwalnych, których ochrona jest kluczowa dla zachowania tożsamości narodowej. W tegorocznym konkursie wyłonione zostaną projekty spełniające kryteria merytoryczne, techniczne oraz dotyczące konserwacji archiwaliów.

– Nasza inicjatywa ta to nie tylko wsparcie finansowe dla projektów związanych z ochroną krajowego dziedzictwa dokumentacyjnego, ale przede wszystkim strategiczna inwestycja w zabezpieczenie źródeł dokumentacyjnych dotyczących historii lokalnej. Każdy projekt, który przyczynia się do opracowywania i udostępniania materiałów archiwalnych, buduje pomost między minionymi epokami a współczesnością. Dzięki nim nasze dziedzictwo staje się bardziej dostępne dla kolejnych pokoleń – podkreśla **dr Paweł Pietrzyk, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych.**

W poprzednich edycjach dofinansowanie otrzymało wiele ciekawych projektów realizowanych zarówno przez fundacje i stowarzyszenia, jak i kościoły oraz związki wyznaniowe. Od początku z dotacji korzysta m.in. największe archiwum społeczne prowadzone przez Fundację Ośrodka KARTA, którego niezwykle interesujące zbiory dotyczące najnowszej historii Polski są dzięki tym funduszom regularnie ewidencjonowane, opracowywane i udostępniane korzystającym.

Opracowane i zabezpieczone zostały także zbiory dokumentacji dotyczące aktywności polskich himalaistów, tworzących zasób archiwum Fundacji „Wielki Człowiek”, w tym niepowtarzalne negatywy Jerzego Kukuczki, które następnie trafiły na Polską Listę Krajową Programu UNESCO Pamięć Świata oraz wiele innych jak np. dokumentacja Związku Kompozytorów Polskich, Związku Harcerstwa Polskiego, czy Archiwum Ormian Polskich.

Z powodzeniem z dotacji korzystają też organizacje kościoła i związki wyznaniowe przechowujące niezwykle cenne, szczególnie z punktu widzenia badania dziejów regionów i religii, archiwalia. Dzięki pozyskanym, w ramach konkursu, funduszom udaje się każdego roku poddać konserwacji i poprawić warunki przechowywania dziedzictwa dokumentacyjnego, m.in.:

- niezwykle cenne dla historii regionu i historii kościoła dziewiętnaście dokumentów pergaminowych i papierowych, w tym dwóch poszytów pergaminowych z pieczęciami cesarza rzymskiego Ferdynanda II Habsburga (z 1604 i 1605 r.) zgromadzone w archiwum Parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kłodzku
- trzy XVII- i XVIII- wieczne rękopisy w Archiwum Diecezjalnym w Zielonej Górze,
- 123 księgi rękopiśmienne z lat 1557–1945, zgromadzone w Archiwum Polskiej Prowincji Dominikanów w Krakowie.

– Te wszystkie dotychczasowe merytorycznie solidne projekty, dzięki naszemu wsparciu, pozwoliły nie tylko na zabezpieczenie bezcennych zbiorów, ale również na popularyzację historii Polski w nowoczesny i dostępny sposób. Z każdego jesteśmy niezwykle dumni i każdy stał się częścią szerokiego procesu ochrony polskiego dziedzictwa – podsumowuje
dr Paweł Pietrzyk, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych.

Termin składania ofert w tegorocznej edycji konkursu „Wspieranie działań archiwalnych 2025” upływa 14 kwietnia 2025 r. o godz. 15.00. Potwierdzenie złożenia oferty, wydrukowane z elektronicznego generatora wniosków Witkac.pl, podpisane zgodnie z

obowiązującymi u oferenta zasadami reprezentacji, należy przestać lub bezpośrednio dostarczyć do 22 kwietnia 2025 r. do godz. 15.00 na adres: ul. Rakowiecka 2D, 02-517 Warszawa, z adnotacją „Konkurs WDA 2025”. O zachowaniu terminu decyduje data i godzina wpływu do siedziby Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

Szczegółowy wykaz działań, na które przyznawana jest dotacja, lista niezbędnych do złożenia załączników, kryteria oceny, a także wszystkie pozostałe zasady przeprowadzenia naboru ofert, znajdują się w regulaminie konkursu i dostępne są w [Biuletynie Informacji Publicznej](#).

Archiwa Państwowe to instytucje, które zajmują się gromadzeniem, przechowywaniem, konserwowaniem oraz udostępnianiem dokumentów i akt publicznych, mających znaczenie dla historii kraju i jego obywateli. Działają na podstawie przepisów prawa, w tym ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, i są częścią systemu administracji publicznej. Archiwa państwowe pełnią istotną rolę w ochronie dziedzictwa narodowego, umożliwiając badania naukowe, ale także zapewniając dostęp do dokumentów w celach administracyjnych, prawnych, naukowych czy genealogicznych. Archiwa Państwowe składają się z 3 archiwów o charakterze centralnym z siedzibą w Warszawie: Archiwum Głównego Akt Dawnych – przechowującego najważniejsze dokumenty państwa polskiego od średniowiecza do zakończenia I wojny światowej, Archiwum Akt Nowych – przechowującego wytworzone po 1918 r. akta władz centralnych, instytucji i stowarzyszeń o charakterze ogólnopolskim, Narodowego Archiwum Cyfrowego – przechowującego dokumentację fotograficzną, dźwiękową oraz filmową powstałą od początków XX w., 29 archiwów o charakterze regionalnym wraz z oddziałami zamiejscowymi – przechowujących źródła historyczne do dziejów regionu. W Archiwach Państwowych przechowywane są najważniejsze źródła do historii państwa polskiego m.in. dokument Zbiluta z 1153 r. (najstarszy akt prawny sporządzony w Polsce), dokumenty królów i książąt, dokumenty lokacyjne miast np. Krakowa z 1257 r., oryginały Unii Lubelskiej z 1569 r. oraz Konstytucji 3 Maja z 1791 r., dokumenty ważnych osobistości historycznych m.in. Ignacego Jana Paderewskiego, Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Daszyńskiego, dokumenty Biura Odbudowy Stolicy dotyczące prac budowlanych prowadzonych w Warszawie po II wojnie światowej, a także setki tysięcy fotografii z Polski i świata m.in. pochodzących ze zbiorów „Ilustrowanego Kuriera Codziennego” oraz Wojskowej Agencji Fotograficznej.

Kontakt dla mediów:

Krystian Cieślak

Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych

tel. kom. 734 116 940

e-mail: kcieslak@archiwa.gov.pl

Biuro Prasowe, e-mail: media@archiwa.gov.pl